

Dokumentets namn:

Policy för elhandel

Diarienummer:

STK-2024-805

Typ av dokument:

Policy

Version:

1

Beslutad av:

[Benämning/dokumentets namn]

Datum för beslut:

[Datum]

Framtagen av:

Magnus Sveger

Organisation/område

Stadskontoret

Ansvarig chef:

Gabriella Manieri

Policy för elhandel

Inledning

Bakgrund och syfte

Den el som används i Sverige produceras både här och utomlands. All el går in i ett gemensamt elnät och distribueras ut över hela landet. Priset på el från producenterna sätts på den nordiska elbörsen Nord Pool (spotmarknaden), och fastställs timme för timme, året runt. Priset beror på hur utbud och efterfrågan varierar, där flera faktorer inverkar. För Malmö stad innebär elmarknadens förutsättningar olika risker och Malmö stad har valt att köpa sin el via ett diskretionärt portföljförvaltningsavtal, vilket innebär att staden har valt att via elhandelsavtal som reglerar riktlinjerna överlåta den löpande förvaltningen till externt företag.

Malmö stads förvaltningar använder årligen ca 130 GWh elenergi. Denna policy avser nettoförbrukningen av el, det vill säga förbrukning minus egen produktion. Som egen produktion räknas i det här sammanhanget även eventuella PPA:er som Malmö stad tecknar. Power Purchase Agreement (PPA) är en typ av långsiktiga avtal kopplade till specifika elproduktionsanläggningar, som kan användas för elinköp.

Denna policy avser att fastställa ansvarsfördelning, reglera risktagande samt rutiner för rapportering avseende elhandel. Malmö stads hel- eller delägda bolag omfattas inte av denna policy.

Energistrategi för Malmö 2022-2030

I maj 2022 godkände kommunfullmäktige Energistrategi för Malmö 2022-2030. Det övergripande syftet med strategin är att visa hur Malmö kan möta utmaningarna och bidra till ett mera långsiktigt hållbart och säkert energisystem.

Energistrategins fyra övergripande inriktningsmål är:

- Malmö försörjs av 100 procent förnybar och återvunnen energi*.
- Malmö har ett långsiktigt hållbart och leveranssäkert energisystem.
- Utsläppen av växthusgaser i Malmö som geografiskt område har minskat med 70 procent sedan år 1990.
- Malmö stads organisation har nettonollutsläpp.

** Idag består Sveriges energimix av vattenkraft, kärnkraft, vindkraft och kraftvärme i huvudsak baserad på biobränslen. Alla dessa energikällor är viktiga för Sveriges energiförsörjning för perioden strategin omfattar.*

Uppdatering av policyn

Denna policy ska uppdateras löpande med hänsyn till aktuella förhållande, dock alltid i samband med upphandling av ett nytt elhandelsavtal.

Ansvarsfördelning

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige fastställer elhandelspolicyn och beslutar om förändringar i denna om förändringarna är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. I annat fall får kommunstyrelsen besluta om förändringar.

Avtalsansvarige för elavtal ansvarar för

- Elhandelspolicyn hålls uppdaterad.

- Inhämta information om utvecklingen inom elhandelsområdet via rapporter eller informationsmöten med elhandelsleverantören.
- Analysera och hantera de rapporter och den information som kommer från elhandelsleverantören.
- Vid störningar i marknaden besluta om avsteg från denna policy och informera kommunstyrelsen om beslutade avsteg.
- Löpande hålla sig uppdaterad om den nordiska elmarknaden.
- Löpande följa och prognostisera Malmö stads samlade behov.
- Löpande följa upp elhandelsverksamheten.
- Vidta åtgärder om de begränsningar som är satta i policyn överskrids.

Elhandelsleverantörens ansvar

Leverantörens ansvar ska säkerställas genom Malmö stads leverans- och portföljförvaltningsavtal. De krav som finns på leverantören är bland annat följande:

- Inom ramarna för aktuell policy verkställa prissäkringar.
- Löpande informera Malmö stad om aktuellt läge på elmarknaden, exempelvis lämna förklaringar och analyser kopplat till prisutvecklingen.
- Minst månadsvis rapportera portföljstatus samt prognoser över Malmö stads framtida elpriser baserade på aktuell status i portföljen samt marknadspriser.
- Hålla Malmö stad uppdaterad avseende nya lagar och reglering som påverkar elmarknaden.

Arbetsmetod

Malmö stads metod för att hantera risker kopplat till elpriset och dess rörelser bygger på portföljförvaltning med successiva prissäkringar genom inköp av elterminer. Terminer är finansiella produkter som säkrar priset för en förutbestämd period. Priset på elterminer reflekterar marknadens förväntningar avseende det genomsnittliga elpriset under den period som terminen gäller.

Priset säkras successivt och ju närmre leverans desto högre andel av förbrukningen har säkrats. Genom att genomföra prissäkringar vid olika tillfällen och genom att tillämpa ett intervall för accepterad minimi- och maximinivå avseende prissäkringsnivå minskas exponeringen mot tillfälligt ogynnsamma förhållanden med höga priser på elmarknaden.

Risker med elhandel

Elinköp och prissäkring via portföljförvaltning innebär att Malmö stad exponeras mot olika risker. I detta avsnitt beskrivs olika risker samt hur dessa hanteras.

Elprisrisk

Definition

Elprisrisken avser variationen i spotpris över tid som, om inköpet inte prissäkras, ger en osäkerhet kring Malmö stads framtida elkostnader.

Riskhantering

Elprisrisken hanteras genom köp av prissäkringskontrakt i form av elterminer. Genomförda prissäkringar ska befinna sig inom de intervall som följer av nedanstående tabell.

Tabell: Prissäkring i % av prognosticerad nettoförbrukning

Datum	Prissäkringsnivå innevarande år	Prissäkringsnivå innevarande år + 1	Prissäkringsnivå innevarande år + 2
31 mars	80 - 100 %	70 - 90 %	45 - 65 %
30 juni	80 - 100 %	70 - 90 %	45 - 65 %
30 september	80 - 100 %	80 - 100 %	60 - 80 %
31 december	80 - 100 %	80 - 100 %	60 - 80 %

Datum	Prissäkringsnivå innevarande år + 3	Prissäkringsnivå innevarande år + 4	Prissäkringsnivå innevarande år + 5
31 mars	25 - 45 %	0 - 20 %	Ingen prissäkring
30 juni	25 - 45 %	0 - 20 %	Ingen prissäkring
30 september	35 - 55 %	10 - 30 %	Ingen prissäkring
31 december	35 - 55 %	10 - 30 %	Ingen prissäkring

31 mars ska exempelvis minst 80 procent och max 100 procent av prognosticerad nettoförbrukning vara prissäkrad för innevarande

leveransår, minst 70 procent och max 90 procent vara prissäkrad för nästkommande leveransår, minst 45 procent och max 65 procent vara prissäkrad för leveransåret två år fram, minst 25 procent och max 45 procent vara prissäkrad för leveransåret tre år fram och max 20 procent vara prissäkrad för leveransåret fyra år fram.

Volymrisk

Definition

Volymrisk uppstår när den faktiska förbrukningen avviker från prognosticerad och prissäkrad förbrukning. Den faktiska förbrukningen varierar till följd av externa faktorer såsom väderpåverkan samt användning av anläggningarna, och avviker alltid i någon mån från den prognosticerade förbrukningen som genomförda prissäkringar baserats på.

Riskhantering

Malmö stad bär volymrisken. Malmö stad förser elhandelsleverantören med prognoser över framtida förbrukning och uppdaterar prognoserna vid behov. Prognoserna ligger till grund för de prissäkringar som elhandelsleverantören genomför. När Malmö stads framtida elpris prognosticeras tas volymrisken i beaktande.

Profilrisk

Definition

Profilrisken uppstår på grund av att förbrukningen varierar över dygnet, veckan och året. De elterminer som finns att tillgå avser en jämn effekt över den prissäkrade tidsperioden, d.v.s. de avräknas mot en helt rak dygnsprofil. Prissäkring sker därför för en prognosticerad snittförbrukning per timme, men eftersom den faktiska förbrukningen varierar timme för timme över dygnet uppstår en profilrisk.

Riskhantering

Malmö stad bär profilrisken. När Malmö stads framtida elpris prognosticeras tas profilrisken i beaktande.

Prisområdesrisk

Definition

Den nordiska elmarknaden är uppdelad i olika prisområden (elområden) där spotpriset kan skilja sig åt mellan olika områden på grund av

begränsningar i överföringskapacitet. Den fysiska leveransen kommer alltid att faktureras enligt det prisområde där uttaget sker.

Nord Pool anger ett så kallat systempris för de nordiska länderna, vilket beräknas under förutsättningen att det finns oändlig överföringskapacitet mellan prisområdena i Norden. De mest likvida (omsättningsbara) elterminerna avräknas mot elbörsen Nord Pools systempris och inte direkt mot priset för prisområdet. När säkringen av elprisrisken sker mot systempriset, men den fysiska elen köps i ett prisområde uppstår en prisområdesrisk. För att hantera prisområdesrisken finns finansiella kontrakt EPAD (Electricity Price Area Differential). EPAD kan dock komma att avvecklas i framtiden och ersättas av elterminer som avräknas direkt mot prisområdespriset.

Historiskt har det varit dålig likviditet i de terminer som används för att prissäkra prisområdesrisken för det prisområde som Malmö stads uttagpunkter tillhör. Den dåliga likviditeten har inneburit höga kostnader för att prissäkra prisområdesrisken jämfört med prognosticerad prisskillnad mellan prisområdespriset och systempriset.

Riskhantering

De intervall som definierats för riskhanteringen av elprisrisken gäller inte för prisområdesrisken. Prisområdesrisken prissäkras enbart om det finns likvida terminer att tillgå för säkringen och prissättningen av dessa prissäkringskontrakt är attraktiv utifrån prognosticerad prisskillnad mellan prisområdespris och systempris. Är dessa förutsättningar uppfyllda sker prissäkring vid ett eller flera tillfällen upp till minst 80 % av prognosticerad nettoförbrukning innan leveransårets inledning.

Valutarisk

Definition

Valutarisk uppstår på grund av att fysiskt elinköp och prissäkringskontrakt handlas i olika valutor.

Riskhantering

Elhandelsleverantören säkrar valuta samtidigt som elprisrisk, prisområdesrisk respektive eventuella andra risker med valutaexponering säkras.

Likviditetsrisk

Definition

Likviditetsrisk definieras som risken för att inte kunna göra de affärer man önskar inom rimlig tid och till ett rimligt pris på grund av att efterfrågan och/eller utbud saknas.

Riskhantering

Elhandelsleverantören ska informera avtalsansvarig vid omfattande marknadsstörningar som påverkar likviditeten i marknaden. Avtalsansvarig har mandat att vid störningar i marknaden fatta beslut om avsteg från riktlinjerna i denna policy. Beslut om avsteg ska rapporteras till kommunstyrelsen.

Balanskostnadsrisk

Definition

Elhandelsleverantören är balansansvarig och lämnar förbrukningsprognoser till Svenska Kraftnät, vilket ger upphov till balanskostnadsrisk. Balanskostnadsrisken uppstår till följd av svårigheten att upprätta prognos över förbrukningen timme för timme och att obalans/avvikelse mellan prognos och verkligt utfall uppstår på timbasis.

Riskhantering

Malmö stad avtalar om att elhandelsleverantören bär balanskostnadsrisken.

Administrativ risk

Definition

Administrativ risk uppstår då administrativa rutiner inte fungerar tillfredsställande eller på grund av dålig ordning och reda.

Riskhantering

Tydlighet i elhandelspolicy och rutiner.

Regulatorisk risk

Definition

Regulatorisk risk innebär risken för förändringar i regelverken som styr elmarknaden, som innebär att förutsättningarna påtagligt förändras.

Riskhantering

Elhandelsleverantören ansvarar för att hålla staden uppdaterad avseende betydande förändringar i regelverken. Elhandelspolicyn uppdateras vid behov.

Risk kopplat till elcertifikat

Definition

Elhandelsleverantören köper elcertifikat i relation till Malmö stads elförbrukning (kvotplikt). I handeln med elcertifikat exponeras staden för risken att marknadspriset på elcertifikat ökar.

Riskhantering

Elcertifikat prissäkras för hela årets behov innan leveransårets inledning.

Risk kopplat till ursprungsgarantier

Definition

I handeln med ursprungsgarantier exponeras staden för risken att marknadspriset på ursprungsgarantier ökar.

Riskhantering

Ursprungsgarantier prissäkras för hela årets behov innan leveransårets inledning.

Motpartsrisk

Definition

Motpartsrisk innebär risken för att motparten i en affär inte kan fullgöra sina åtaganden. Skulle motparten gå i konkurs uppstår risk för att det säkrade priset inte kan upprätthållas.

Riskhantering

Elhandelsleverantörens ekonomiska och finansiella ställning krävstills och kontrolleras i samband med upphandlingen av elhandelsavtalet och följs upp under avtalstiden. Terminer clearas via clearinghus om Malmö stad är part i transaktionen. Clearinghus är en aktör som går emellan parterna i transaktion och tar på sig risken för om någon av parterna inte kan fullfölja kontraktet.

Beslut om prissäkring och förvaltning

Beslut om prissäkring fattas av elhandelsleverantören i enlighet med Malmö stads elhandelsavtal.

Rapportering

Malmö stad ska i sitt avtal med elhandelsleverantören se till att rapportering innehållande aktuell portföljstatus sker minst månatligen. Rapportering kan ske genom att leverantören översänder rapport eller genom att Malmö stad ges tillgång till system där det går att logga in och se aktuell portföljstatus. Leverantörens rapportering avseende portföljstatus ska bland annat innehålla:

- För de år där prissäkringar genomförts:
 - Genomsnittspris på genomförda prissäkringar för respektive år.
 - Andel av respektive års prognosticerade förbrukning som prissäkrats.
 - Prognos för elpriset för respektive år.
- Transaktionslista med genomförda prissäkringar.